

مشتری کافه خیابان وسط

نگران میانه!

• مهرداد حجتی: چند روز پیش «دست‌چی» بعد از چند هفته تماس گرفت. گفت شنیده «دست‌راستی» رفته مسکو. بعد هم گفت اگر برای مثال من می‌رفتم «واشنگتن» بعضی‌ها چیزی نمی‌گفتند؟ مثلاً سؤالی، چیزی؟ پرسیدم پس جایی نرفتی؟ گفت نه که نرفتم. پرسیدم سبری به ما نمی‌زنی؟ گفت چرا، حتماً و بعدش قرار گذاشتیم تا هم را در همان «کافه وسط خیابان وسط» ببینیم. امروز روز قرار بود، که سبر وقت آمد. خیلی فرقی نکرده بود. همان سبر و وضع و همان قیافه، نه لاغر شده بود نه چاق. گارسون هم تا او را دید، دوان دوان آمد و سلام کرد و سفارش همیشگی‌اش را آورد. گفته بود که رابطه‌شان همیشه خوب بوده، بارها هم سرافش را در همین چند هفته از من گرفته بود. پرسیدم: اگر جایی نرفتی پس چرا آفتابی نشدی؟ لاف زنگ می‌زدی. گفت: داشتم روی موضوعی کار می‌کردم. پرسیدم چه موضوعی؟ گفت: میانه‌روی. پرسیدم به چه نتیجه‌ای رسیدی؟ گفت: «به این نتیجه که میانه‌روی، کار به مراتب دشوارتری است. می‌شود تند یا کند بود، اما وقتی می‌خواهی میانه‌رو باشی، کار دشوار می‌شود. بالاخره جریان‌های مختلف از تو انتظار دارند و همین انتظارات می‌تواند تو را از تعادل خارج کند. بر همین اساس کسی که بتواند حد وسط را نگه دارد و از تعادل خارج نشود واقعا کار بزرگی کرده است». نگاهش کردم، برابم جالب نبود که یک «چپ» دارد در ستایش از «میانه‌روی» حرف می‌زند. پرسیدم: «خبری شده؟» فغان در دست گفت: «خبرش که همه جا هست. افرادی نظیر آقای «هاشمی‌رفسنجانی» در هر دورانی می‌توانند در منازعات سیاسی نقطه اتکا برای همه باشند تا اوضاع از تعادل خارج نشود. گمان می‌کنم باید این وجه از «روحانی عملگرا» که سال‌ها «سیاست‌ورزی» کرده است را برجسته دید. بی‌اعتنایی ایشان به انتظارات تدریجی که از ایشان انتظار تدریجی داشتند، نشان‌دهنده تدبیر و واقع‌گرایی در تصمیم و رفتار ایشان بوده. پرسیدم: «نگران به نظر می‌رسی؟» با همان وضعیت فغان در دست گفت: «هم حکومت و هم جامعه به چنین افراد باخردی در برهه‌های حساس نیاز دارند. طبیعی است که باید نگران خلا پیدا شده از فقدان ایشان بود». پرسیدم: «چه شد به این موضوع علاقه‌مند شدی؟» گفت: «صدای بلند تدریجی مرا متوجه ایشان کرد. موضع‌گیری‌های سال‌های اخیر ایشان بسیار خردمندانه بود». پرسیدم: «روی تو تأثیر گذاشته؟» تلخ‌دی کرد و فغان اسپرسوی تلخ‌ش را سر کشید.

شرق

روزنامه

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۵ • ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۴۳۸ • ۱۱ ژانویه ۲۰۱۷ • سال چهاردهم • شماره ۲۷۷۴ • ۲۰ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۲ • اذان مغرب ۱۷:۳۰ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۴

روزنامه‌فرو

fardashargh@gmail.com

کارتون خواب

محسن نوری نجفی

فقدان هاشمی و بازی سیاست در ایران

دیدگاه

علی‌اصغر سیدآبادی

قدرت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در میان مردم همواره به افسانه‌هایی آغشته بوده و کماکان آغشته است. برخی برای او قدرتی منصور بودند که حتی نامهربانی‌های سال‌های اخیر را نوعی بازی سیاسی می‌دانستند، اما حال که او رفته، ماجرا فرق کرده است. درگذشت آیت‌الله موجی از نگرانی پدید آورده است. بسیاری گمان می‌کنند، درگذشت او ضربه‌ای بزرگ و جبران‌ناپذیر برای جنبش اصلاحات و میانه‌روهای ایران است و برخی چنان سخن می‌گویند که گویی مرگ آیت‌الله یعنی پایان اصلاحات در نظام سیاسی ایران، اما آیا واقعا چنین است؟ در اینکه هاشمی‌رفسنجانی چه‌رهای تأثیرگذار بود و - اگر زنده بود - می‌ماند، تردیدی نیست، اما این تأثیرگذاری - مخصوصاً در دهه آخر عمرش - به پشتوانه قدرت سیاسی‌اش نبود. در سال‌های اخیر هاشمی، بدون اینکه جایگاه رسمی‌اش را از دست بدهد، رفته‌رفته از جایگاه واقعی و وزنش در سیاست رسمی کاسته شده و وزن و اعتبار اجتماعی‌اش افزایش یافته بود. گویی از سیاست رسمی به سیاست اجتماعی کوچ کرده بود. با وجود فرازونشیب‌های دهه اخیر، افسانه نقش و قدرت هاشمی در سیاست رسمی، هیچ‌گاه کم‌رنگ نشد و پس از مرگ نیز این افسانه زنده است، درحالی‌که هاشمی از سال‌ها پیش در سیاست رسمی حضور مؤثری نداشت. تأثیر او بر سیاست رسمی نیز از پایگاه اجتماعی و بیرون که دایره سیاست رسمی بود، چنان‌که در انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ مؤثر بود. باین همه بسیاری از اصولگرایان و اصلاح‌طلبان نیز افسانه نقش و قدرت هاشمی بر سیاست رسمی را باور داشتند. بخشی از رقابت‌های سیاسی بر بستر همین افسانه طراحی می‌شد. دوگانه‌سازی محمود احمدی‌نژاد در مناظره معروف انتخابات ۸۸ با میرحسین

موسوی بر همین بستر طراحی شده بود و روی جلد اخیر همشهری جوان نیز - که به یکی از نامزدهای باسابقه ریاست‌جمهوری نزدیک است - نوعی رقابت زود هنگام انتخاباتی در همین بستر است. این بخش از اصولگرایان حتی اگر آن را باور نداشتند، به خاطر باور مردم به این افسانه، آن را بستری مناسب برای رقابت‌های سیاسی می‌دانستند. بخش دیگری از اصولگرایان نیز اگرچه می‌دانستند قدرت او در سیاست رسمی کاهش یافته است، اما موقعیت او را به دلیل هوش بالا و تجربه‌اش چنان می‌دیدند که بازتولید آن قدرت افسانه‌ای را همیشه محتمل و او را به‌عنوان یک رقیب بزرگ و همیشه‌حی و حاضر می‌دیدند، بنابراین از هیچ فرصتی برای بازی در همان بستر و ترساندن از افسانه قدرت هاشمی دریغ نمی‌کردند. رابطه اصلاح‌طلبان با این افسانه به‌گونه‌ای دیگر است. بخش‌های بزرگی از اصلاح‌طلبان نیز آن را باور داشتند و دارند. نشانه‌های این باور از لابه‌لای سخنان دیروز و امروز آنان پیداست. به نظر اغلب آنان دو نوع فقدان را خلط کرده‌اند. هاشمی‌رفسنجانی برای اصلاح‌طلبان و نیروهای میانه‌رو در سیاست رسمی بیشتر تکیه‌گاهی عاطفی بود تا قدرتی واقعی. نشانه‌ای بود که به آنان اعتمادبه‌نفس می‌داد. این بخش از اصلاح‌طلبان شبیه کسانی‌اند که به کمک باری‌دهنده‌ای از خاکستر برخاسته‌اند، سرپا ایستاده‌اند و به راه افتاده‌اند، اما کماکان فکر می‌کنند به کمک باری‌دهنده راه می‌روند. حالا که او رفته است، منتظرند بپفتند، اما نمی‌افتند. مدتی طول خواهد کشید تا دریابند که حضور هاشمی در کنارشان حضوری روانی و عاطفی بود. فقدان

هاشمی برای آنان فقدان تکیه‌گاهی عاطفی است و نه فقدان بازیگری در سیاست رسمی. در عرصه سیاست رسمی از مدت‌ها پیش کاری از دست هاشمی ساخته نبود، اما این به معنی این نیست که بی‌تأثیر بود. تأثیر او پس از مرگ هم می‌تواند به شکلی ادامه داشته باشد. اصلاح‌طلبان و نیروهای میانه‌رو می‌توانند از فقدان او در فضای عمومی، قدرتی نمادین بسازند که جای پایشان را در قدرت رسمی محکم کند. فقدان هاشمی شاید در سیاست رسمی به زیان اصلاح‌طلبان باشد، اما در سیاست اجتماعی (انتخاباتی) پشتوانه‌ای عاطفی برای حمایت مردمی از آنان شکل داده است. این پشتوانه عاطفی تا مدت‌ها می‌تواند عمل کند، می‌تواند کمک کند تا سرمایه اجتماعی هاشمی به فرد یا افرادی شبیه او منتقل شود. حسن روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور بهترین کسی است که می‌تواند حامل این سرمایه اجتماعی باشد، به خصوص که فضای کشور تا یکی، دو ماه دیگر انتخاباتی می‌شود. اصلاح‌طلبان و میانه‌روها می‌توانند فقدان او را به فرصتی عاطفی تبدیل کنند، درحالی‌که فضای برای اصولگرایان به نحو دیگری رقم خواهد خورد. برخی از اصولگرایان تندروتر در این یکی، دوازده نشانه‌هایی از خوشحالی بروز داده‌اند، اما اگر اهل نظر و دقت باشند، به‌زودی درخواست یافت که فقدان هاشمی به زیان آنان خواهد بود، نه به این دلیل که هاشمی در حیاتش به آنان کمکی کرده باشد، بلکه به این دلیل که صحنه بازی را در عرصه سیاست براساس حضور هاشمی نوشته، تمرین و بازی کرده‌اند و اکنون در فقدان او، بازی‌نامه‌هایشان اعتبارش را از دست می‌دهد و فرصت زیادی

برای تدوین بازی‌نامه‌های جدید و تمرین و بازی بر آن اساس ندارند. در چنین شرایطی بهترین کار همانی است که این روزها از زبان افراد زیادی شنیده می‌شود: آشتی ملی! بازکردن فضا برای حضور همه بازیگران. هیچ بازی سیاسی بدون رقیب ممکن نیست، برای اینکه جای خالی این رقیب بزرگ در بازی سیاست ایران پر شود، باید به بازیگران بزرگ رقیب که غایبند، میدان داد.

سامسونگ

SAMSUNG

چونواره زمستانه

۴۰,۰۰۰,۰۰۰	Hermes	مدل محصول	ساید بای ساید
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	Romano, French 4, French 5		
۵,۰۰۰,۰۰۰	FSR 2, FSR 12, FSR 14		
۳,۰۰۰,۰۰۰	Rosso 2, Polaris		
۲,۰۰۰,۰۰۰	RT 820, RT 840, RT 860		
۲,۰۰۰,۰۰۰	H 147		
۲,۰۰۰,۰۰۰	D 162		
۲,۰۰۰,۰۰۰	Sami 6, Sami 12, Sami 14		
۱,۰۰۰,۰۰۰			
			ماشین لباسشویی
			ماشین ظرفشویی
			مایکروفر

تخفیف نقدی تا

۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

فقط برای مدت محدود و مدل‌های خاص

شرکت می‌تواند بدون اطلاع قبلی اقدام به توقف جشنواره برای تمام، یا یکی از مدل‌ها نماید. برای اطلاع از شرایط حتماً به سایت سام سرویس مراجعه فرمایید. www.samservice.com

فقط با ضمانت سام سرویس ۰۲۱-۸۲۵۵